

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

11 листопада 2014 року
Полтава

УДК 336.7 (06)
ББК У9 (4Укр) 262.1л 0

М.34

Редакційна колегія:

В.О. Онищенко, д.е.н., професор; Р.В. Шинкаренко к.е.н., доцент;
Л.О. Птащенко, д.е.н., професор; С.В. Онищенко, к.е.н., доцент;
Л.А. Свистун, к.е.н., доцент; С.Б. Манжос, к.е.н., доцент;
Т.М. Завора, к.е.н., доцент.

М.34 Розвиток фінансового ринку в Україні: проблеми та перспективи:
Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції,
11 Листопада 2014 р. – Полтава: ПолтНТУ, 2014. – 235 с.

ISBN 978-966-616-126-3

У збірнику матеріалів науково-практичної Інтернет-конференції розглядаються теоретичні та методологічні аспекти державної політики у сфері регулювання фінансового ринку України, актуальні проблеми фінансових відносин на фондовому ринку в контексті світового та вітчизняного досвіду, шляхи та методи управління фінансами суб'єктів підприємництва, особливості розвитку та регулювання страхового ринку України, перспективи розвитку ринку фінансових послуг, а також сучасні тенденції та напрями розвитку грошово-кредитного ринку України.

Участь у конференції взяли науковці та практики з Берегово, Дніпропетровська, Ірпеня, Києва, Ужгорода, Полтави і Полтавської області.

Призначений для фахівців фінансового ринку, працівників фінансової сфери, науковців, викладачів, слухачів та студентів.

УДК 336.7 (06)
ББК У9(4Укр) 262.1л 0

ISBN 978-966-616-126-3

© Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Onyshchenko Volodymyr, Sivitska Svitlana STATE PROMOTION OF INVESTMENT DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE ENERGY	9
Valeriya Volkova SOME ASPECTS OF INTERPRETATION OF SPHERES AND LINKS OF A FINANCIAL SYSTEM OF UKRAINE.....	12
Бедратенко Оксана Георгіївна СИСТЕМНИЙ РИЗИК БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ, ПОНЯТТЯ ТА МЕТОДИ УПЕРЕДЖЕННЯ.....	14
Глушко Аліна Дмитрівна, Білько Станіслав Сергійович, Тюкова Вікторія Вячеславівна УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ.....	19
Дахно Олена Миколаївна ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА	22
Довгаль Юлія Сергіївна, Голозубова Дар'я Володимирівна РОЛЬ ДЕРЖАВИ В РЕГУЛЮВАННІ ФІНАНСОВОГО РИНКУ	24
Заборовець Юлія Олександрівна ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНІ ДІЯЛЬНОСТІ	27
Завора Таїна Миколаївна, Репало Аліна Юріївна ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	30
Онищенко Світлана Володимирівна ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ В УКРАЇНІ	32
Сабіщенко Олександр Володимирович, Власенко Юрій Григорович ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ	34
Свистун Людмила Анатоліївна, Чаус Тетяна Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І НАГЛЯДУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	36
Філонич Олена Миколаївна ПІДВИЩЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПДВ ШЛЯХОМ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКУ	40
Шинкаренко Раїса Василівна САМОСТІЙНІСТЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОЇ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ	42

Штепенко Катерина Павлівна, Лемешко Вадим Павлович ПРОБЛЕМИ ІНТЕРНЕТ-ТРЕЙДИНГУ В УКРАЇНІ.....	45
Штепенко Катерина Павлівна, Погрібний Олександр Володимирович ЦІННІ ПАПЕРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ ПОТЕЧНИХ КРЕДИТІВ.....	47

СЕКЦІЯ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Баля Ольга Олександрівна, Довгаль Юлія Сергіївна ПРОБЛЕМИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВ УКРАЇНИ, ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ.....	50
Бражник Вадим Юрійович АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОГО СПАДУ	54
Василенко Олександр Ігоревич, Шклярук Андрій Вікторович ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА НБУ, ЯК ФАКТОР СТАБІЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	57
Волкова Неля Іванівна ВПРОВАДЖЕННЯ СКОРИНГОВИХ СИСТЕМ В ПРОЦЕСІ КРЕДИТУВАННЯ СПОЖИВЧИХ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ	59
Давидова Вікторія Валеріївна МЕТОДИ ФІНАНСОВОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ.....	62
Дахно Олена Миколаївна, Климиста Олеся Володимирівна НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	64
Деркаченко Аліна Вікторівна РОЛЬ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ У СТИМУЛЮВАННІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	68
Жежерун Юлія Володимирівна СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ КЛІЄНТІВ В ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКАХ.....	70
Іщук Валерій Іванович, Малинський С.М., Малинська Л.В. ВАЛЮТНИЙ КУРС І ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА НБУ	704
Крамаренко Вадим Миколайович, Довгаль Юлія Сергіївна СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ АВТОКРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОКРАЩЕННЯ.....	77
Манжос Світлана Борисівна ЕКОНОМІЧНИЙ КАПІТАЛ ЯК ІНСТРУМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В БАНКУ	80
Манжос Світлана Борисівна, Савлюк Аліна Вікторівна ДІЯЛЬНІСТЬ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	83

Мельников Арсен Мухаммедович ШЛЯХИ УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ	86
Мищенко Ярослав Володимирович ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРЕДИТУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ.....	88
Мороховець Ірина Олексіївна АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКУ	91
Онищенко Володимир Олександрович, Тітович Валерій Валерійович ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КРИЗОВИЙ ПЕРІОД.....	94
Птащенко Ліана Олександрівна, Литвин Сергій БОРГОВІ ЗАБОВ'ЯЗАННЯ УКРАЇНИ. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ.....	98
Пурас Лілія Сергіївна ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ В БАНКІВСЬКІЙ УСТАНОВІ	100
Савченко Тетяна Валеріївна НЕОБХІДНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ НАФТОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ.....	102
Стовба Віталіна Олександрівна, Штанько Альбіна Романівна ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ	104

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН НА ФОНДОВОМУ ТА СТРАХОВОМУ РИНКАХ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Волошина Наталія Михайлівна, Пірімова Вікторія Сергіївна МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НА УКРАЇНІ	107
Волошина Наталія Михайлівна, Улич Лілія Іванівна ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ АВТОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	111
Глушко Аліна Дмитрівна СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	113
Глушко Аліна Дмитрівна, Василенко Олександр Ігорович, Шклярук Андрій Вікторович СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	116
Глушко Аліна Дмитрівна, Голозубова Дар'я Володимирівна, Похідняк Марина Володимирівна ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	119

Глушко Аліна Дмитрівна, Чумак Юлія Миколаївна НАПРЯМИ ІНТЕГРАЦІЇ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНІ РИНКИ.....	121
Довгаль Юлія Сергіївна, Мороховець Ірина Олексіївна СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОПЕРАЦІЙ НБУ НА ВІДКРИТОМУ РИНКУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	124
Завора Олена Анатоліївна ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИЧНОГО АПАРАТУ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ	127
Завора Таїна Миколаївна, Перепелиця Леся Василівна, Деньга Юлія Іванівна ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	129
Онищенко Світлана Володимирівна, Куш Олена Миколаївна, Соколова Наталія Олексіївна СУЧАСНІ ТЕНЦЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	131
Поляков Олександр Петрович ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	134
Птащенко Ліана Олександрівна, Хомович Вячеслав Михайлович РОЗВИТОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ	137
Пугач Олександра Анатоліївна МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД БОРОТЬБИ З ТІНЬОВИМИ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ В РАМКАХ УПЕРЕДЖЕННЯ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ.....	139
Сенченко Наталія Володимирівна, Іващенко Катерина Юріївна МАКРОПРУДЕНЦІЙНИЙ НАГЛЯД ТА РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ	142
Хребтов Денис Дмитрович, Ставицька Алла Василівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	145

СЕКЦІЯ 4. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Василенко Олександр Ігорович, Шклярук Андрій Вікторович, Довгаль Юлія Сергіївна РОЛЬ ТА МІСЦЕ МАЛОГО БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	148
Голян Яна Сергіївна ЗНАЧЕННЯ РОЗРОБКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В КРАЇНІ.....	151
Дубіщев Віктор Петрович, Прохорова Вікторія Миколаївна ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА	153

Онищенко Світлана Володимирівна,

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
кандидат економічних наук, доцент*

Куц Олена Миколаївна, Соколова Наталія Олексіївна,

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
магістранти*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Ключовим елементом національної економіки будь-якої країни є страховий ринок. Страхування займає центральне місце в системі господарювання країн, що базуються на ринкових засадах, забезпечуючи, з одного боку, надійний страховий захист від ризиків суб'єктів ринкових відносин, страховому захисті майнових інтересів членів суспільства та потреби економіки в інвестиційних ресурсах, з іншого [1].

Враховуючи, що страховий ринок в Україні вже сформувався, сьогодні в його функціонуванні існують досить суттєві проблеми, тому дослідження сучасних тенденцій розвитку страхового ринку з метою подальшого їх вирішення набуває особливого значення, що й обумовлює актуальність даної теми.

Аналіз основних показників страхового ринку свідчить, що в Україні продовжує спостерігатись тенденція до зменшення кількості страхових компаній. Так, за даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, загальна кількість страхових компаній станом на 30.06.2014 становила 400 з яких 58 страхових компаній зі страхування життя (далі СК «Life») та 342 страхові компанії «non-Life» (далі СК «non-Life»), що здійснювали види страхування, інші, ніж страхування життя (рис. 1). За I півріччя 2014 року в порівнянні з аналогічним періодом 2013 року кількість страхових компаній зменшилась на 15 страхових компаній [2]. Така динаміка пов'язана зі збільшенням рівня збитковості страхового ринку як через нестабільну політичну ситуацію, так і через девальвацію гривні та загальний стан економіки.

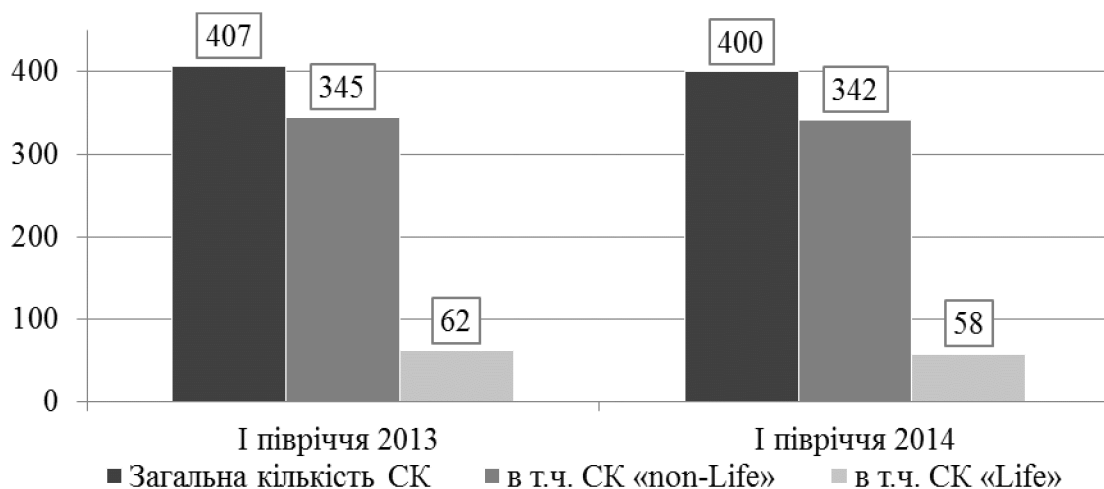

Рис. 1. Кількість страхових компаній станом на I півріччя 2013 та на I півріччя 2014 рр.

Джерело: складено авторами на основі [2]

Фактично на страховому ринку основну частку страхових премій – 93,7% – акумулюють 100 страхових компаній (29,2% всіх СК Life») та 99,2% – 20 СК «Life» (34,5% всіх СК «Life») [2]. Тобто, якщо на ринку видів страхування інших, ніж страхування життя, спостерігається значна конкуренція, то на ринку страхування життя наявна помірна монополізація.

Незважаючи на велику кількість страхових компаній на ринку, вони функціонують в умовах низького реального попиту на страхові послуги, зокрема серед населення, про що свідчить кількість укладених договорів страхування (табл. 1).

Таблиця 1

Основні показники діяльності страхового ринку станом на I півріччя 2013 та на I півріччя 2014 рр.

Показники	I півріччя 2013	I півріччя 2014	Темпи приросту	
			млн. грн.	%
Кількість укладених договорів, тис. од.	18664,7	17192,1	-	-7,9
Чисті страхові премії, млн. грн.	10437,4	8719,4	-1718	-16,5
Чисті страхові виплати, млн. грн.	2232,8	2356,9	124,1	5,6
Рівень чистих страхових виплат, %	21,4%	27,0%	-	26,4
Обсяг сформованих страхових резервів, млн. грн.	13 410,80	13 802,90	392,10	2,9
Загальні активи страховиків, млн. грн.	63863,6	66156,7	2 293,10	3,6

Джерело: складено авторами на основі [2]

У структурі чистих страхових премій за видами страхування традиційно найбільша питома вага належить страхуванню майна, зменшення надходжень від якого у першому півріччі 2014 року значно вплинуло на загальний спад чистих страхових премій (рис. 2). Водночас, приріст чистих страхових премій спостерігався за такими видами страхування як: страхування життя (на 1,3%), добровільне особисте страхування (на 3,2%), недержавне обов'язкове страхування (на 2,6%).

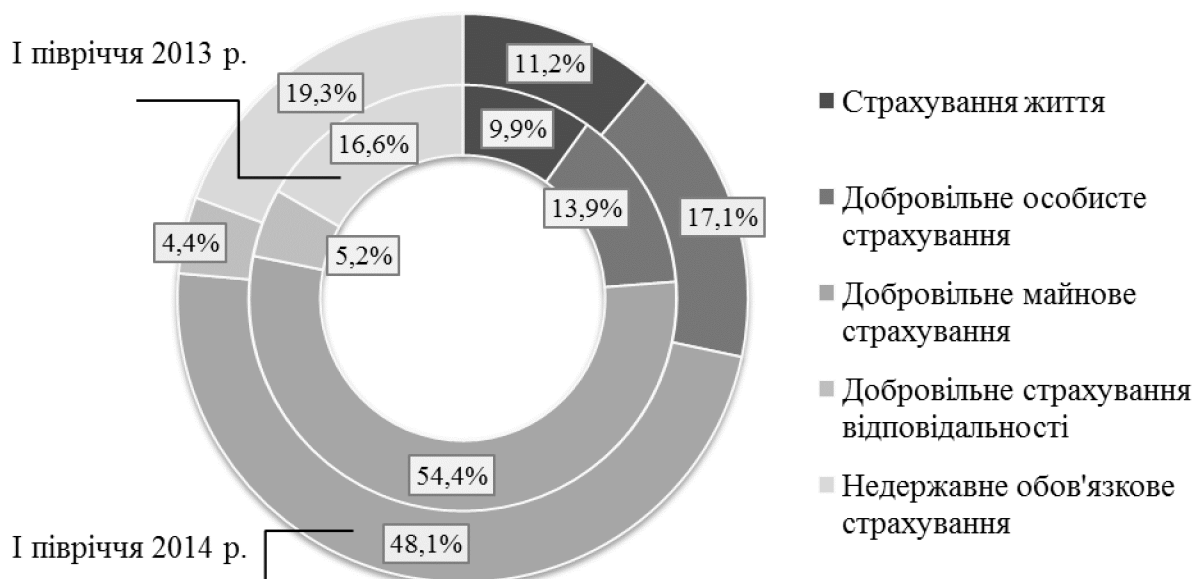

Рис. 2. Структура чистих страхових премій на I півріччя 2013 та на I півріччя 2014 рр. [2]

Така структура страхових премій, з одного боку, говорить про недостатній розвиток окремих видів страхових послуг, з іншого боку, вони є потенційно перспективними сегментами для розвитку на страховому ринку.

У I півріччі 2014 року відстежується тенденція зростання деяких показників страхової діяльності. Зокрема, сукупний обсяг активів страховиків у I півріччі 2014 року порівняно з аналогічною датою минулого року зріс на 2 293,1 млн. грн. (на 3,6%) до 66 156,7 млн. грн., що обумовлено в першу чергу збільшенням обсягів акцій на 7,5% (з 16 495,1 млн. грн. станом на 30.06.2013 до 17 738,2 млн. грн. станом на 30.06.2014), які складають близько 48,5% зазначених активів [2]. В той же час підвищення капіталізації страхового ринку в такий спосіб свідчить, що ліквідні кошти, які страхові компанії реально можуть використовувати, займають незначну частку.

В Україні створено сприятливе для розвитку ринку страхових послуг конкурентне середовище, але страховий ринок все ще має низку актуальних проблем, які потребують вирішення. Серед яких:

1. невисокий рівень капіталізації та низька якість активів;
2. використання страхування для оптимізації оподаткування суб'єктів господарювання;
3. недостатнє охоплення страховими послугами населення внаслідок низького рівня знань, довіри та страхової культури [3];
4. низька прибутковість окремих видів страхування;
5. нижча конкурентоздатність страхових компаній у порівнянні з комерційними банками в боротьбі за залучення вільних коштів;
6. зростання випадків страхового шахрайства [1].

Вирішення зазначених проблем повинно бути спрямоване на: установлення вимог до платоспроможності на основі оцінки ризиків та якості активів, до системи управління страховика; підвищення капіталізації страхового ринку; встановлення бар'єрів для використання страховиків з метою оптимізації оподаткування; підвищення захисту споживачів страхових послуг.

Підводячи підсумки, слід зазначити, що ринок страхових послуг займає важливе місце на фінансовому ринку України. Але разом з тим має ряд проблем, які супроводжуються спадом діяльності на страховому ринку, вирішення яких дозволить страховим компаніям повністю виконувати притаманні їм функції фінансового посередництва на фінансовому ринку та стати одним із потужних джерел накопичення коштів у розвиток фінансової системи.

Література

1. Зоря О. П. Страховий ринок України: стан, проблеми та перспективні напрями розвитку / О. П. Зоря, С. П. Зоря // Вісник Сумського національного аграрного університету. Фінанси і кредит. – 2013. – №1. – С. 12-15.
2. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України за 2014 рік [Електронний ресурс] // Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг / – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/content/strahoviy-rinok.html>.
3. Концепція розвитку ринків небанківських фінансових послуг України на 2013-2014 роки [Електронний ресурс] // Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг / – Режим доступу: http://nfp.gov.ua/files/docs/Prezentacia_syn.pdf.